

เรื่องของแพทยศาสตรศึกษา

เฉลิม วราวิทย์*

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันผลิตแพทย์ระดับปริญญา แห่งแรกของไทย ที่ริเริ่มก่อตั้งหน่วยแพทย- ศาสตร์ศึกษา (Medical Education Unit) ขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2514 ปัจจุบันหน่วยงานนี้ สังกัดฝ่ายวิชาการ โดยมีหัวหน้าหน่วยแพทยศาสตรศึกษาเป็นผู้ บริหารงาน เมื่อเริ่มดำเนินงานในระยะแรก องค์การอนามัยโลกต้องการ ก่อตั้งศูนย์ฝึกอบรม คณะอาจารย์ของบุคลากรทางด้านสาธารณสุขทุก สาขาประจำภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ ซึ่งในขณะ นั้นประเทศไทยเหมาะสมที่สุดเนื่องจากมีหน่วย แพทยศาสตรศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ จึงขอผ่านทางรัฐบาลไทย ให้หน่วยแพทยศาสตร ศึกษารับภาระหน้าที่ศูนย์ฝึกอบรมครู แห่ง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของ องค์การ อนามัยโลก (WHO Regional Teacher Train- ing Centre-SEARO) ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับดำเนินงานนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 จนถึงปัจจุบัน มีผู้บริหาร คือ หัวหน้าหน่วยแพทย ศาสตร์ศึกษาเป็นผู้อำนวยการศูนย์ นอกจากนี้

หน่วยแพทยศาสตรศึกษายังมีข้อผูกพันกับองค์ การชั้นนำเมดิคัลส์บอร์คเกี่ยวกับงานด้านพัฒนา คณะอาจารย์สาธารณสุขทางด้านวิทยาศาสตร์การ แพทย์ของประเทศไทยอีกด้วย

หน้าที่หลักของหน่วยแพทยศาสตรศึกษา คือ การให้บริการทางวิชาการในหลายระดับคือ **ระดับระหว่างประเทศ** ซึ่งครอบคลุมประเทศ ทั้งหลายในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ **ระดับประเทศ** ซึ่งครอบคลุมถึงสถาบันผลิต บุคลากรสาธารณสุขสาขาต่าง ๆ ภายในประเทศ นอกเหนือจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย **ระดับ มหาวิทยาลัย** ซึ่งครอบคลุมถึงคณะต่าง ๆ ใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยกเว้นคณะแพทย- ศาสตร์ และ **ระดับคณะ** คือ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ ด้วยเหตุนี้กิจกรรมของหน่วย แพทยศาสตรศึกษาจึงมีหลายอย่างพอจะสรุป ได้ดังนี้

1. เป็นศูนย์ฝึกอบรมวิชาการศึกษา แก่เจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุขที่ทำหน้าที่ฝึ ก อบรมหรือสอนบุคลากรด้านการแพทย์ และ

* ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาธารณสุขสาขาต่าง ๆ ในประเทศเขตภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. ช่วยส่งเสริมงานด้านพัฒนาคณาจารย์ทางการแพทย์และบุคลากรด้านสาธารณสุขทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยโดยจัดบุคลากรของหน่วยแพทยศาสตร์ศึกษาไปช่วยโดยเฉพาะงานด้านการศึกษาและฝึกอบรม

3. ดำเนินการจัดฝึกอบรมระยะสั้นแก่คณาจารย์ภายในคณะแพทยศาสตร์ จุฬา ฯ ให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ ตลอดจนนำเทคนิคการสอนไปใช้ได้ อย่างเหมาะสม

4. ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจัดฝึกอบรมและการพัฒนาระบบการศึกษาแก่สถาบันผลิตบุคลากรสาธารณสุขทุกประเภท

5. วิจัยและสนับสนุนการศึกษาแขนงแพทยศาสตร์ของชาติ โดยเน้นหนักด้านการประเมินผลและวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาด้านการแพทย์และสาธารณสุขของไทย

6. ช่วยสนับสนุนและให้บริการด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอนในคณะแพทยศาสตร์ จุฬา ฯ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาของคณะ

ผลการเปลี่ยนแปลงในรอบ 10 ปี ที่ผ่าน มาเกิดขึ้นในสถาบันผลิตบุคลากรทางสาธารณสุขที่เห็นได้อย่างเด่นชัด คือ สถาบันต่าง ๆ มีหลักสูตรที่กำหนดรายละเอียดไว้อย่างชัดเจน

ซึ่งเมื่อแรกเริ่มก่อตั้งศูนย์ไม่มีสถาบันใดกำหนดหลักสูตรไว้อย่างเด่นชัด มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตรของคณะแพทยศาสตร์ทุกแห่งและกำลังพัฒนาเป็นระยะ ๆ นอกจากนี้ในสถาบันต่าง ๆ มีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น ใช้บทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง เป็นต้น ในคณะแพทยศาสตร์ จุฬา ฯ เองได้รับการสนับสนุนด้านสื่อการศึกษาจากองค์การอนามัยโลกหลายประเภท เมื่อใช้ประโยชน์ให้เต็มที่ จะช่วยให้การพัฒนาระบบการศึกษาเป็นไปได้คล่องตัวมากในเกือบทุกด้าน ผลที่เกิดขึ้นนี้ไม่ใช่ผลงานของหน่วยแพทยศาสตร์ศึกษาโดยตรง แต่คงจะเป็นผลทางอ้อมที่เกิดขึ้นในระยะยาว ในขณะที่ทุกสถาบันกำลังรุดหน้าด้านพัฒนาทางการศึกษาหน่วยแพทยศาสตร์ศึกษาในปัจจุบันค่อนข้างจะขาดทรัพยากรบุคคลทางการแพทย์ร่วมทีมงานทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการปฏิบัติงานมีลักษณะเป็นการอาสาสมัครมาแต่เริ่มต้น กาลเวลาที่ผ่านไปมีส่วนทำให้บุคลากรเดิมหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ไปตลอดเวลา ผู้ที่มีความสามารถและพร้อมที่จะเสียสละเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในคณะแพทยศาสตร์ จึงควรผนึกกำลังกันเพื่อช่วยพัฒนาระบบสาธารณสุขของประเทศให้บรรลุเป้าหมายการสาธารณสุขของไทย คือ สุขภาพที่ดีวันหน้าเมื่อปี 2543